

سوال

آیا حج مبرور باعث مغفرت گناهان کبیره نیز می‌شود؟

پاسخ مفصل

الحمدلله.

در صحیحین از حدیث ابوهریره - رضی الله عنه - ثابت است که می‌گوید: از پیامبر - صلی الله علیه وسلم - شنیدم که می‌فرمود: هر که حج نماید و بد دهانی و گناه نکند مانند روزی که از مادرش زاده شده باز می‌گردد به روایت بخاری (۱۵۲۱) و مسلم (۱۳۵۰). و پیامبر - صلی الله علیه وسلم - می‌فرماید: عمره تا عمره کفارهای است برای بین آن دو و حج مبرور پاداشی ندارد جز بهشت به روایت بخاری (۱۷۷۳) و مسلم (۱۳۴۹).

حج و دیگر اعمال خیر را اگر بنده به روش شرعی انجام دهد از اسباب تکفیر گناهان هستند، و بر اساس نظر جمهور علما اعمال خیر تنها باعث تکفیر گناهان صغیره هستند، اما برای بخشش کبائر باید توبه نمود و به حدیث ابوهریره استناد کرده‌اند که پیامبر - صلی الله علیه وسلم - فرموده‌اند: نمازهای پنجگانه و جمعه تا جمعه و رمضان تا رمضان پاک کننده‌ی گناهانی است که بین آنها مرتکب شود اگر از کبائر دوری گزیند به روایت مسلم (۲۰۹ / ۱).

اما امام ابن المنذر و گروهی از اهل علم بر این رای هستند که بر اساس ظاهر دو حدیثی که گذشت حج مبرور باعث تکفیر همه‌ی گناهان است.

والله اعلم

مراجعه نمایید به: فتاوی اللجنة الدائمة (۱۳ / ۱۱).